

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **X. N. N.**, zast. Mgr. Markem Eichlerem, advokátem, se sídlem Nekázanka 888/20, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 25. 6. 2025, č. j. 16 Az 11/2025-24,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení shora označeného rozsudku Městského soudu v Praze (dále „městský soud“), jímž byla zamítnuta žaloba stěžovatele proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 3. 2025, č. j. OAM-188/ZA-ZA11-HA13-2025; tímto rozhodnutím žalovaný neudělil stěžovateli mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

[2] Stěžovatel podal dne 14. 2. 2025 žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice. V ní uvedl, že poprvé vycestoval z Vietnamu do České republiky v říjnu roku 2023; letěl z Hanoje přes Dubaj do Maďarska, kam přicestoval dne 7. 10. 2023. V Maďarsku zůstal 6 až 7 měsíců, pracoval jako výpomocná síla na tržnici. Po sdělení Policie České republiky o rozhodnutí o správním vyhoštění ze dne 21. 1. 2025, č. j. KRPU-15570-26/ČJ-2025-040022-SV, se v Maďarsku zdržel pouze 14 dnů, tuto informaci potvrdil s tím, že si to špatně pamatoval. Asi 14 dnů tedy bydlel na ubytovně v B. a následně odcestoval vlakem do České republiky, kde byl asi rok a vypomáhal jako zedník v P.. Dne 20. 1. 2025 jel s kamarádem do Německa, kde při hraniční kontrole zjistil, že jeho průkaz není v pořádku, a byl vrácen zpět do České republiky. Dále uvedl, že je ateista, nemá žádné politické přesvědčení a nikdy nebyl členem politické strany nebo skupiny a nebyl ani politicky aktivní. Je svobodný a bezdětný. Ve Vietnamu žil společně s rodiči a starším bratrem. Je zcela zdravý, nemá žádná omezení ani zvláštní potřeby. O mezinárodní ochranu v České republice žádá, neboť se přes internet dostal k informaci, že jsou v České republice lidská práva a prostředí lepší pro život; chtěl by zde pracovat. Jiné důvody neuvedl. V rámci pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany provedeného dne 21. 2. 2025 stěžovatel zopakoval, že v České

republiky chce pracovat, proto žádá o mezinárodní ochranu. Dále uvedl, že má v zemi původu vysoké dluhy, které není schopen splácet a v souvislosti s nimi mu hrozí újma na zdraví nebo na životě. Již v minulosti byl kvůli svým dluhům napaden. Tento incident nahlásil policii, ta však nereagovala. Přestěhovat se v rámci země nemůže, neboť by ho věřitelé našli. Jelikož nebude schopen splácet své dluhy, nemůže se vrátit do vlasti. Ve Vietnamu neměl žádné potíže se státními orgány ani s bezpečnostními složkami.

[3] Žalovaný stěžovatelovu žádost o udělení mezinárodní ochrany zamítl, jelikož ze správního řízení vyplynulo, že primárním důvodem pro podání žádosti byla snaha stěžovatele o legalizaci pobytu v České republice, neboť jsou zde lepší životní podmínky včetně oblasti lidských práv. V České republice chce zůstat a pracovat, aby splatil své dluhy; návrat do Vietnamu odmítá kvůli obavě z jednání svých věřitelů a také proto, že by tam nebyl schopen splatit své dluhy. Žalovaný neshledal naplnění zákonných důvodů pro udělení azylu, neboť stěžovatel neuvedl žádné konkrétní relevantní informace mimo jeho obavu z věřitelů a toho, že mu z jejich strany po návratu hrozí újma na zdraví. Obavy ze strany věřitelů nelze vyhodnotit jako pronásledování pro uplatňování politických práv a svobod dle § 12 písm. a) zákona o azylu ani jako pronásledování dle § 12 písm. b) téhož zákona. Žalovaný rovněž neshledal důvod k udělení doplňkové ochrany ani pro udělení azylu z humanitárních důvodů.

[4] V **žalobě** stěžovatel primárně namítl nedostatečné posouzení jednotlivých důvodů pro udělení azylu; nesprávné právní posouzení pak shledává především ve vztahu k neudělení humanitárního azylu a doplňkové ochrany. Pokud se jedná o udělení azylu z humanitárního důvodu, stěžovatel odkázal na institut správního uvážení, jak jej pojímá soudní judikatura. V této souvislosti podotkl, že v rozhodnutí žalovaného nelze vysledovat úvahy týkající se „*důvodů hodného zvláštního zřetele*“ pro udělení humanitárního azylu. Žalované rozhodnutí této judikatuře neodpovídá, tudíž je dle názoru stěžovatele nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Stěžovatel již v rámci správního řízení uvedl, že chce v České republice zůstat, neboť v domovském státu má dluhy a bojí se věřitelů; ve Vietnamu by tedy měl existenční problémy. Domnívá se, že se jedná o důvod pro udělení humanitárního azylu.

[5] **Městský soud** žalobu neshledal důvodnou a zamítl ji. Ke stěžovatelem poukazovanému důvodu žádosti o mezinárodní ochranu, jímž je obava z pronásledování ze strany věřitelů, odkázal na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle níž nelze bez dalšího považovat potíže se soukromými osobami v domovském státě za důvod pro udělení azylu. Žalovaný pak v napadeném rozhodnutí uvedl, že stěžovatel v posuzovaném případě ochrany ze strany orgánů veřejné moci nevyužil, ani neprokázal, na základě čeho usuzuje, že by se ochrany ze strany státních orgánů v jeho případě v budoucnosti nedovolal.

[6] K námitce týkající se neudělení humanitárního azylu městský soud uvedl, že žalovaný se v napadeném rozhodnutí zabýval tím, zda byly naplněny podmínky pro udělení této formy azylu, když zkoumal rodinnou, sociální a ekonomickou situaci stěžovatele, přičemž přihlédl rovněž k jeho věku a zdravotnímu stavu. Městský soud se ztotožnil s hodnocením žalovaného; stěžovatel neuvedl žádnou azylově relevantní okolnost. Nemožnost hradit dluhy dle městského soudu není mimořádnou okolností, která by situaci stěžovatele odlišovala od ostatních ekonomických migrantů. Naplněn rovněž nebyl neurčitý

pokračování

právní pojem „*v případě hodném zvláštního zřetele*“, pro udělení humanitárního azylu. Žalovaný nepřekročil meze správního uvážení ani ho nezneužil. Stejně tak se žalovaný dostatečným a přezkoumatelným způsobem zabýval tím, zda jsou v případě stěžovatele dány důvody pro udělení doplňkové ochrany. Dle městského soudu žalovaný posoudil obavy stěžovatele v dostatečném rozsahu a za účelem posouzení věci si opatřil postačující množství podkladů, přičemž neshledal, že by stěžovateli v případě návratu do vlasti hrozilo nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu. V řízení o vyhoštění stěžovatel uvedl, že mu bez ohledu na existenci dluhů ve Vietnamu nic nehrozí; změnu tvrzení stěžovatele o jemu hrozící újmě městský soud vyhodnotil jako účelovou a nevěrohodnou. V žalobě stěžovatel nic konkrétního nenamítal. Městský soud se ztotožnil se závěry žalovaného, že stěžovatel podal žádost o mezinárodní ochranu s cílem legalizovat svůj pobyt na území České republiky v důsledku mu uložené povinnosti vycestovat na základě rozhodnutí o správním vyhoštění.

[7] V **kasační stížnosti** stěžovatel namítá kasační důvody dle § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Podle stěžovatele daná věc svým významem přesahuje jeho vlastní zájmy, neboť městský soud se odklonil od své dosavadní judikatury i od ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu.

[8] Stěžovatel namítá, že se městský soud nevypořádal s žalobními námitkami a pouze převzal argumentaci žalovaného, kterou bez dalšího aproboval; to se týká především námitky nedostatečně zjištěného skutkového stavu žalovaným. Nedostatečně byla rovněž posouzená námitka směřující k neudělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu; v této souvislosti odkázal na závěry judikatury Nejvyššího správního soudu týkající se správního uvážení stran posouzení otázky „*případu hodného zvláštního zřetele*“. Zdůraznil, že správní uvážení musí správní orgán náležitě a patřičně odůvodnit. Dále namítá, že v rámci správního řízení a následně v žalobě vylíčil rozhodné skutečnosti, na základě kterých mu měl být humanitární azyl udělen a žalovaný vybočil z mezí správního uvážení, když tak neučinil. Městský soud pak zatížil rozsudek nezákonností, jestliže žalobou napadené rozhodnutí nezrušil. Stěžovatel uzavírá, že pokud v daném případě jsou dány důvody pro přiznání azylu dle § 12 zákona o azylu, tím spíše je dáno skutečné nebezpečí závažné újmy dle § 14a téhož zákona.

[9] Žalovaný se ve **vyjádření ke kasační stížnosti** ztotožnil se závěry městského soudu. Úvodem podotkl, že kasační stížnost nepřesahuje zájmy stěžovatele, tudíž není dán důvod k věcnému posouzení věci. Stěžovatel v řízení neuvedl žádné skutečnosti svědčící o tom, že by naplňoval podmínky pro udělení jakékoliv formy mezinárodní ochrany, a to ani doplňkové ochrany. Stěžovatel v kasační stížnosti neuvedl žádnou věcnou argumentaci ani neuvedl, jakých konkrétních pochybení se měl městský soud při svém rozhodování dopustit.

[10] **Nejvyšší správní soud** posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatuje, že je podána včas, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je řádně zastoupen (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Vzhledem k tomu, že se v projednávaném případě jedná o kasační stížnost proti rozhodnutí ve věci, ve které rozhodoval specializovaný samosoudce, se Nejvyšší správní soud dále ve smyslu § 104a odst. 1 s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje

vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být odmítnuta jako nepřijatelná.

[11] Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti Nejvyšší správní soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž vyložil neurčitý právní pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“. Znak tohoto pojmu jsou naplněny v případě „*rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu*“. Podle citovaného rozhodnutí je tedy kasační stížnost ve věcech, v nichž o žalobě rozhodoval specializovaný samosoudce, přijatelná v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturu odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského (městského) soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Nejvyšší správní soud v nyní souzené věci neshledal naplnění ani jednoho důvodu.

[12] Kasační stížnost je **nepřijatelná**.

[13] Úvodem Nejvyšší správní soud podotýká, že kasační stížnost je na hranici projednatelnosti; námitky stěžovatel formuloval velmi obecně a vágně, přičemž z velké části pouze citoval judikaturu soudů, aniž by uvedl, jak na jeho případ dopadá. Námitky rovněž nijak konkrétně nereagují na odůvodnění (závěry) rozhodnutí městského soudu nebo žalovaného. Je třeba připomenout, že obsah, rozsah a kvalita kasační stížnosti předurčují obsah, rozsah a kvalitu následného soudního rozhodnutí. Je-li kasační stížnost kuse zdůvodněna, nemůže zpravidla již jen z tohoto důvodu založit důvod své přijatelnosti. Soud není povinen ani oprávněn domýšlet argumenty za stěžovatele. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by roli advokáta (viz např. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, č. 2162/2011 Sb.NSS).

[14] Pokud jde o námitku nepřezkoumatelnosti rozsudku městského soudu, podle ustálené judikatury platí, že má-li být soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být patrné, jaký skutkový stav vzal správní soud za rozhodný, jak uvážil o pro věc zásadních skutečnostech, respektive jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodných skutečností, proč považuje právní závěry účastníka řízení za nesprávné a z jakých důvodů považuje pro věc zásadní argumentaci účastníků za lichou (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1995, sp. zn. III. ÚS 84/94, ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, a ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06, nebo rozsudky zdejšího soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003-130, publ. pod č. 244/2004 Sb. NSS, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52, ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004-62, či ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008-76).

[15] Pouze v obecné rovině stěžovatel namítá, že městský soud pochybil, když převzal závěry vyslovené žalovaným v napadeném rozhodnutí, a to především v otázce zjištěného skutkového stavu. Této námitce však nelze přisvědčit, neboť žalobní námitky (obdobně jako kasační námitky) stěžovatel formuloval obecně, vágně a bez ohledu na skutková zjištění či odůvodnění rozhodnutí žalovaného. V žalobě se stejně jako v kasační stížnosti omezil

pokračování

zpravidla jen na citace rozsudků soudů, avšak bez bližšího vztahu k projednávané věci. Stěžovatel nevysvětlil, v čem jsou skutkové závěry žalovaného chybné, jakých chyb se dopustil stran hodnocení důkazů, či zda existují nějaké důkazní prostředky, které správní orgán opomněl zohlednit.

[16] Žalovaný ve svém rozhodnutí uvedl konkrétní podklady, z nichž při zjišťování skutkového stavu věci a posuzování žádosti stěžovatele ve vztahu k jednotlivým formám mezinárodní ochrany vycházel. Tyto podklady jsou dostatečně vyčerpávající a aktuální. Není pak vadou, ztotožní-li se městský soud se závěry žalovaného, pokud tento svůj závěr náležitě odůvodní. Tak tomu je v nyní souzené věci; městský soud se neomezil pouze na souhlas se skutkovými zjištěními a s argumentací žalovaného, nýbrž naopak se námitkami stěžovatele v jejích mezích zabýval. Městský soud uvedl, proč žalobní námitky neshledal důvodné; napadený rozsudek je srozumitelný, přesvědčivý a závěry městského soudu mají oporu v odůvodnění, které je adekvátní žalobní argumentaci.

[17] Dle judikatury Nejvyššího správního soudu nelze ekonomické důvody žádosti o udělení mezinárodní ochrany bez dalšího považovat za relevantní z hlediska důvodů pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu či doplňkové ochrany dle § 14a téhož zákona (k absenci azylových důvodů srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2003, č. j. 4 Azs 31/2003-64, ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003-65, ze dne 27. 8. 2003, č. j. 5 Azs 3/2003-54). Co se týče ekonomických důvodů, mají-li tyto nabýt relevance i z hlediska mezinárodní ochrany, musí k nim přistoupit další okolnosti, například musí ekonomické problémy žadatele ohrožovat existenčně a zároveň by musely být skutečně výsledkem pronásledování žadatele z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2008, č. j. 5 Azs 60/2008-69, ze dne 25. 9. 2023, č. j. 5 Azs 99/2023-31, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 1. 2023, č. j. 10 Azs 321/2022-26).

[18] Stěžovatel ve správním řízení pouze uvedl, že se v případě návratu do Vietnamu obává svých věřitelů, neboť je zadlužen a má starost o svoje zdraví a život. Žalovaný vysvětlil, proč toto tvrzení stěžovatele považuje za účelové, když poukázal na rozpory mezi výpovědí stěžovatele v řízení o vyhoštění a skutečnostmi jím sdělenými v rámci pohovoru. Žalovaný rovněž poukázal na právní možnosti, které stěžovatel může ve Vietnamu za účelem ochrany svých práv využít. Své tvrzení, že se již na obecní policii obrátil s prosbou o pomoc, však dle žalovaného stěžovatel neprokázal, a tedy mu neuvěřil. Žalovaný rovněž poznamenal, že stěžovatel neuvedl, na základě čeho usuzuje, že by se ochrany ze strany státních orgánů v jeho případě v budoucnosti nedovolal. S těmito závěry se ztotožnil i městský soud. Ostatně stěžovatel proti nim v žalobě nic konkrétního nenamítal. Městský soud pak správně poukázal na judikaturu, podle níž případné potíže se soukromými osobami v domovském státě nelze považovat bez dalšího za důvod pro udělení azylu.

[19] Podle stěžovatele se městský soud nedostatečně zabýval námitkou ohledně neudělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Jakkoliv se jedná o stěžejní kasační námitku, stěžovatelova argumentace je i v tomto případě zcela obecná, povrchní a sestává toliko z citací rozhodnutí soudů týkající se správního uvážení ve vztahu k pojmu „*případ hodného zvláštního zřetele*“; ani v této souvislosti však neuvedl žádné konkrétní okolnosti, které by svědčily o existenci takových mimořádných skutečností, které by udělení humanitárního

azyly odůvodňovaly. Nelze přitom souhlasit s tím, že by se žalovaný touto formou azyly dostatečně nezabýval. Žalovaný zkoumal rodinnou, sociální i ekonomickou situaci stěžovatele a přihlédl rovněž k jeho věku a zdravotnímu stavu, přičemž dospěl k závěru, že situaci stěžovatele nelze považovat za nikterak mimořádnou a nejedná se tedy o případ hodného zvláštního zřetele. Městský soud se ztotožnil se závěry žalovaného a poukázal na ustálenou judikaturu, podle níž lze humanitární azyl udělit například osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným nebo osobám přicházejícím z oblasti postižených významnou humanitární katastrofou. Žádné takové důvody, či obdobně závažné důvody však v případě stěžovatele shledány nebyly. Městský soud správně poznamenal, že takovým mimořádným důvodem nemůže být ani ekonomická situace stěžovatele.

[20] S výše uvedeným hodnocením se Nejvyšší správní soud ztotožňuje. Závěry žalovaného jsou v souladu s obsahem spisu i s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu. Odůvodnění napadeného rozhodnutí je dostatečné, srozumitelné a logické. Stěžovatel nevysvětlil, jakým způsobem měl žalovaný vybočit z mantinelů správního uvážení. Nutno zdůraznit, že žádné skutečnosti ve svůj prospěch fakticky neuvedl (kromě jeho dluhů – k tomu viz výše). Je to přitom žadatel o mezinárodní ochranu, kdo je primárním zdrojem informací podstatných pro posouzení jeho žádosti (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 6. 2013, č. j. 9 Azs 1/2013-38, nebo ze dne 11. 12. 2015, č. j. 5 Azs 134/2014-48). Žalovaný pak zjišťuje skutkový stav věci v rozsahu možných důvodů pro udělení mezinárodní ochrany, které vycházejí ze žadatelovy výpovědi v průběhu řízení o mezinárodní ochraně. Jelikož stěžovatel neuvedl žádné důvody zvláštního zřetele hodné, které by svojí závažností a naléhavostí odůvodňovaly udělení humanitárního azyly, nebyl důvod mu tento druh azyly udělit.

[21] V závěru kasační stížnosti stěžovatel tvrdí, že v jeho případě existuje nebezpečí vážné újmy podle § 14a zákona o azyly. Svoje úvahy k doplňkové ochraně však dále nerozvíjí. Platí tedy, co bylo vysloveno výše – Nejvyšší správní soud není oprávněn domýšlet za účastníka řízení argumentaci. Nejvyšší správní soud proto ve stručnosti odkazuje na závěry městského soudu vyslovené v bodě 10, s nimiž stěžovatel nikterak nepolemizuje a které zdejší soud považuje za srozumitelné a správné.

[22] Nejvyšší správní soud uzavírá, že v případě napadeného rozsudku nebylo shledáno zásadní pochybení městského soudu, který se svým postupem neodchyluje od shora uvedené judikatury, která je jednotná a ustálená a poskytuje dostatečnou odpověď na námitky uplatněné v kasační stížnosti. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud neshledal důvod pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání a konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a proto ji shledal ve smyslu § 104a odst. 1 s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

[23] Odmítnutí pro nepřijatelnost představuje zjednodušený meritorní přezkum (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS), výrok o náhradě nákladů řízení se proto opírá o § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalovaný měl ve věci úspěch, Nejvyšší správní soud mu však náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu podle obsahu spisu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

pokračování

Poučení:

Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 20. listopadu 2025

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu